

Polsk familie:

Naturen og gode forhold for børnene er afgørende

Det er først og fremmest de gode forhold for børnene og den rene og flotte natur, som Iwona Czerwinska, 37 år, og Jarek Lewandowski, 42 år, fremhæver, når de skal sætte ord på, hvorfor de har valgt at bosætte sig i Ringkøbing-Skjern Kommune i Danmark. Iwona og Jarek har i de seneste to år boet i landsbyen Finderup sammen med fællesbarnet Diego, 6 år, og Jareks søn Manuel, 12 år, og datter Karolina, 7 år.

”Børneinstitutionerne her er simpelthen så gode. De gør så meget for, at børnene udvikler sig. De får lov til at f.eks. at lave mad og arbejde i træ – også selv om det kan være lidt farligt, når de skal håndtere en kniv, og så kommer de rigtig meget udenfor i naturen. I alt slags vejr. Det er så sundt for dem, siger Iwona, der også er rigtig glad for skolerne.

”Børnene glæder sig til at skulle i skole her. De lærer en masse, men har det også sjovt og de har fået gode venner. Manuel har tidligere haft det rigtig dårlig i sin polske skole, der er meget autoritært opbygget og med meget hjemmearbejde. Han havde næsten altid ondt i maven, og blev også moppet, men nu er han bare så glad for skolen, har helt lært dansk og har fået et par gode kammerater både derhjemme og i skolen”, fortæller Iwona, og Jarek mener også, at skolesystemet er meget bedre i Danmark. Selvom det er gratis at gå i skole i Polen, så er der alligevel løbende en del udgifter i forbindelse med, at børnene går i skole. Det er der ikke her.

Manuel går i skole på Kirkeskolen i Skjern, mens de to små går i skole og SFO i nabobyen Rækker Mølle. De er også glade for skolen. Karoline er faldet godt til, og Diego synes, at det hele bare er spændende efter at være startet i 0 kl. her i sommer.

Arbejder også for at leve i fritiden

”Men det bedste er også, at man lever for at leve her – altså at man ikke bare arbejder og arbejder, men arbejder for også at leve i fritiden”, siger Iwona, og Jarek er enig. Han tog netop til Danmark for at arbejde, fordi han som selvstændig automekaniker med tilhørende byggefirma bare oplevede at arbejde og arbejde uden at få tilstrækkeligt at leve for. Og der var slet ingen fritid.

Nu nyder de, at de kan tage med børnene til fritidsaktiviteter i hverdagene og på ture i weekenderne. Karolina og Diego går til judo tirsdag og torsdag, og Manuel går til fodbold tre gange om ugen og spiller også ofte kamp i weekenden.

”Om lørdagen har vi som regel travlt med rengøring og vasketøjet – med en familie på fem er der jo noget at se til - men om søndagen tager vi altid afsted f.eks. i svømmehallen, tager i skoven eller går en tur ude ved Hvide Sande”, fortæller Iwona. ”Vi nyder at være i naturen, og vores store drøm er at få vores eget hus ud på landet. Det må rigtig gerne være her omkring Finderup, og så skal vi have plads til have f.eks. en hund, høns og grøntsager i haven”, tilføjer hun og Jarek nikker.

Fleksibilitet og selvbetjening

De har begge tidligere arbejdet i andre lande, men er enige om, at det er bedst at være i Danmark.

Iwona arbejdede fire år i Italien, inden hun efter en sygdomsperiode i Polen kom til Tarm i 2004, hvor en veninde lokkede hende til Bechs Hotel. Det var egentlig bare meningen, at hun skulle på ferie, men så fik hun arbejde på hotellet og var der i fire år. Senere, i takt med at hun blev bedre til dansk, har hun

fået jobs som produktionsassistent i virksomheder, der har samarbejde med polske håndværkere. I det seneste år har Iwona arbejdet ved Total Wind i Esbjerg, og hun nyder fleksibiliteten på arbejdspladsen. Ind imellem arbejder hun også i Brande-afdelingen og har i øvrigt mulighed for f.eks. at flexe lidt. Det vil sige møde tidligere en dag og så til gengæld få tidligere fri, hvis hun f.eks. skal noget med børnene.

”Det hele er bare også så meget nemmere i Danmark. Vi kan jo ordne næsten alt på telefon eller computer, hvis vi skal have ændret noget med skat eller der er noget med børnepenge, siger Iwona begejstret om de danske selvbetjeningsløsninger.

”Man slipper for at tage fri fra arbejde for at skulle møde op på det ene eller det andet kontor og stå i kø i timevis plus møde en negativ og nedladende holdning. Uanset hvor det er, så er folk i det offentlige simpelthen så positive, og man føler virkelig, at de er til for at hjælpe dig. Du føler ikke, at du kun er til besvær. Tværtimod, og man har tillid til dem”, siger Iwona og fremhæver også det danske sundhedssystem. Der er meget sundere at leve her, fordi man ikke bare putter en masse medicin i børnene.

Hun tog hjem til Polen, da hun skulle føde Diego og fik nok af de polske læger. Diego var ikke rask og fik rigtig meget medicin, også da de efter et halvt år kunne forlade sygehuset. Hun skyndte sig derfor hjem til Danmark med ham, og her blev han gradvist trappet ud af medicinen og er helt rask nu.

Pendlede fra Polen i flere år

Jarek har tidligere arbejdet både som bygningsarbejder og mekaniker i Spanien og Tyskland, inden han forsøgte sig som selvstændig i Polen. Men han slog til og solgte sin virksomhed, da en kammerat i 2007 ville have ham med til Danmark for at arbejde, og det blev til flere år som svejser og pendler med 1.200 km hjem – med lidt skiftende mellemrum. Nogen gange kunne Jarek efter tre ugers arbejde have en uge med familien, andre gange tog han frem og tilbage med kun få dages mellemrum. Hans daværende samlever ønskede ikke at flytte til Danmark med Manuel og Karolina, da Jarek på et tidspunkt fik fast arbejde i Vejle. Nogen tid efter kom han til skade med sin ene fod og var indlagt meget længe på grund af flere operationer, og det var i den forbindelse, at han i 2010 mødte Iwona. Det resulterede i, at Diego blev født for seks år siden.

De blev dog enige om, at Jarek måtte tage tilbage til Polen og forsøge at få familielivet der til at fungere. Det gik dog ikke så godt, da hans samlever har været plaget af sygdom med flere hospitalsindlæggelser, så han i flere periode har stået alene med børnene. For godt to år siden gik forholdet helt i stykker, og Jarek vendte tilbage til Danmark og Iwona. Kort tid efter måtte de hente Manuel og Karoline og tage dem med til Danmark, da der ikke var nogen til at tage sig af dem i Polen. Børnene har været glade for skiftet og er hurtigt faldet til i Finderup, hvor de også nyder at have fået en lillebror tæt på.

Fint skattesystem og dejlig natur

Når Jarek skal fremhæve, hvad der er godt eller bedst ved at bo og arbejde i Danmark, så er det generelt, at både arbejds- og levevilkår er meget bedre i Danmark end i Polen, Spanien og Tyskland.

”Her er et skattesystem, der er lavet til mennesker. Det kan jeg godt lide, og så kan jeg godt lide naturen, og at der her er stor respekt for den, og at folk ikke blander sig unødvendigt i andres forhold. Der er også normalt stor respekt og høflighed i forbindelse med et arbejdsforhold”, siger Jarek og fortsætter:

"Bilerne er ganske vist lidt for dyre her i landet, men til gengæld kan man altid få et arbejde, hvis man vil, og man er ikke overladt til sig selv – der er et sikkerhedsnet i de sociale ydelser – hvis noget går galt", siger Jarek og tilføjer med et stort smil: "Og så kan jeg også godt lide den danske "hygge".

Jarek taler ikke så godt dansk endnu, men øver sig meget nu for at lære det, så han kan følge med i forhold til børnene, der allerede taler flydende dansk. Men han forstår efterhånden det meste, så Jarek har også lidt negativt at sige om danskerne. Han har oplevet, at nogle danskere er meget arrogante over for polske arbejdere. "De taler grimt om os og ser ned på os", siger Jarek, som siger, at han altså er typen, der siger fra, når han oplever det. Det har til gengæld også kostet ham jobbet et sted. Men nu har han i en længere periode været tilknyttet et vikarbureau og får så vikariater rundt omkring. Det er afvekslende arbejde, og han er glad for det.

"Hjem" er nu Vestjylland

Iwona kan godt engang imellem komme til at savne Polen. "Men så ringer jeg bare hjem til min mor, og når jeg har talt med hende et stykke tid og hørt på, hvordan de har det, så forsvinder savnet – lige bortset fra savnet af naturen. Der hvor jeg kommer fra, er der altså en særlig skøn natur, siger Iwona, der nu betragter Vestjylland som sit hjem.

"I starten tænkte jeg altid, at jeg skulle hjem til Polen, men når jeg nu er i Polen, så glæder jeg mig til at skulle "hjem" hertil", siger Iwona og tilføjer, at hun nu også glæder sig til, at hendes bror kommer til egnen for at arbejde.

Du kan finde flere oplysninger på tysk og engelsk om at bo og arbejde i Danmarks største kommune, Ringkøbing-Skjern, på flytmodvest.dk

Fakta

Finderup er en lille landsby med ca. 100 indbyggere midt i Ringkøbing-Skjern Kommune, der geografisk er Danmarks største kommune. Kommunen har ca. 57.000, hvoraf 4.600 borgere er udlændinge fra 99 forskellige nationaliteter.

I Ringkøbing-Skjern Kommune er der en lav arbejdsløshed, og der mangler kvalificeret arbejdskraft i landbruget og de store industrivirksomheder.